

te houden, ge schakelt het als 't ware uit door „nergens” heen te kijken. Alleen dan kunt ge uren lang prepareren, zonder dat uw oog een spoor van vermoeden voelt.

Bilthoven.

B. E. BOUWMAN.

Het poederdonsje. In the Times van 17 Juni '32 vinden we een interessant relaas van Sir William Percy over de beteekenis van het poederdons bij den roerdomp en vermoedelijk ook andere reigerachtige vogels. Het poeder wordt geleverd door donsveertjes, waarvan de baarden in fijne schilfertjes uiteenvallen en zodoende ontstaat een stoffijne vetachtig aanvoelende massa, die echter geen vet bevat. Behalve bij de reigers komt poederdons ook voor bij sommige roofvogels. (kiekendief), Papegaaiaachtigen, Podargus, Leptosoma, Coracias (scharrelaar) en Artamus.

De roerdomp heeft vier poederdonsplekken en wel twee aan de borstzijde, ter hoogte van de sleutelbeenderen en twee aan zijn achterkant waar de dijen aan den romp sluiten. Over de beteekenis van het poeder zijn veel gissingen gewaagd o.a. dat het lichtgevend zou kunnen worden en zoo een middel zou zijn om de visschen aan te lokken. Thans echter is gebleken, dat het bij den roerdomp een eenvoudig en nuttig toiletmiddel is. Als een roerdomp een paling vangt dan ontstaat een hevige worsteling. De visch kronkelt en wringt om den hals van zijn belager en deze schokt en schudt en slaat zijn prooi totdat de ruggegraat breekt. Daarna kan de paling rustig vervoerd en verorberd worden. Maar intusschen is de vogel rijkelijk besmeurd met visch-slijm en dat mag niet zoo blijven. Nu tijgt de vogel aan het werk, bepoedert zijn lichaam en schraapt en krabt dan alles af met pooten en snavel. Of daarbij de geheimzinnige kam aan den klauw van de middenteen ook dienst doet, is nog niet zeker. Een dergelijke klauw komt trouwens ook wel voor bij vogels, die er geen poederdons op na houden b.v. onze nachtzwaluw.

Het poederdons-mysterie is hiermede nog lang niet geheel onthuld, maar wij zijn toch een belangrijke stap verder gekomen en het is voor Viscount Grey of Fallodon, aan wien de weder-invoering van den roerdomp als broedvogel in Engeland is te danken, wel een groote voldoening, dat deze belangrijke waarneming, fotografisch gedocumenteerd, is geschied in de plassen van Norfolk.

JAC. P. THIJSSSE.

De booze buurman. Twee scholeksters kuierden met hun twee jongen in de duinvallei. De ouden pikten van tijd tot tijd, in den grond naar emelten en de jongen waren daarbij zeer belangstellende en belanghebbende toeschouwers. Een der jongen dwaalde echter wat af en belandde zoo in de buurt van een derden volwassen scholekster. Die stapte kalmpjes op het jong af en gaf hem een paar flinke snavelhouten op den kop. De ouders kregen dat in de gaten, schikten zich dadelijk zij aan zij, volmaakt in dezelfde houding: schouders omhoog, snavels naar den grond gericht en onder snel en krachtig, hoog en helder staccato gefluit dribbelden ze af op den belager, die zich ook al rennend uit de voeten maakte. Dat ging zoo een meter of of vijftig voort en toen zette de aanrander het op een vliegen. De ouders hernamen hun gewone scholeksters-houding en keerden terug naar hun jongen. Ik zal de vermakelijke charge van dat luidruchtig scholekster-paar niet licht vergeten.

Koolmees en nonvlinderplaag. Ik ben bij Haenel in Garmisch op bezoek geweest en heb daar op het gebied van wetenschappelijke vogelbescherming meer gezien en geleerd, dan ik hier in de gauwigheid kan vertellen. Voorloopig alleen dit: Er was twijfel gerezen aangaande de beteekenis der koolmeezen voor de bestrijding van de nonvlinders. Weliswaar eten de koolmeezen graag de eieren van die vlinders, maar 20 % daarvan verlaten onverteerd het lichaam van den vogel, die zodoende juist zou kunnen medewerken tot een verspreiding van de plaag. Dit lijkt al dadelijk heel onwaarschijnlijk, maar Haenel wilde toch de zaak eens precies onderzoeken. Hij voerde zijn koolmeezen met nonvlinder eieren en werkelijk kwamen ongeveer 20 % daarvan schijnbaar ongedoerd weer met de uitwerpselen te voorschijn. Maar het is niet zoo gemakkelijk om ongedoerd de kauwmaag van een vogel te passeeren en toen Haenel die eieren microscopisch onderzocht bleek het ook dat ze waren gekneusd en gekraakt en dat de embryonen er in geheel waren vernield. We kunnen dus nog altijd de koolmees voor 100 % als nonvlinder-verdelger blijven beschouwen.

Ieder vogelvriend, die in Garmisch komt mag niet verzuimen een bezoek te brengen aan Dr. Haenel in het Kurpark.

JAC. P. THIJSSSE.

Uileballen en reigerballen. In April 1.1. zond de heer M. Kramer te Leeuwarden een mooie partij braakballen van vogels verzameld in Friesland. De uileballen, waaronder enkele van Metslawier, in het noord-oostelijke hoekje der provincie, bevatten alle de gewone veldmuis en de gewone spitsmuis, geen resten van andere zoogdieren, noch van vogels of kevers.

Zeer merkwaardig waren een vijftal reigerballen, twee van Marssum en drie van Cornjum (bij Leeuwarden). 't Waren groote grijze viltballen, op het eerste gezicht niet te onderscheiden